

Textus - Tekst: Jak. - Jakobus 1:16-18

¹⁶Ne tévelyegjetelek szeretett testvéreim: ¹⁷minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felülről, a világosság Atyjától száll alá, akiben nincs változás, sem fénynek és árnyéknak váltakozása. ¹⁸Az ő akarata szült minket az igazság igéje által, hogy mintegy első zsengéje legyünk teremtményeinek.

Szeretett Testvéreim a Jézus Krisztusban!

Ha feltenném a kérdést: te mit tartasz a legfontosabbnak az életben? – mi lenne a válaszod, kedves testvérem? Mi az, amiért kész lennél áldozatot hozni?

A gondozási otthonban, ahol dolgozom, időről időre elhangzik ez a kérdés a lakók felé és én újra és újra meglepődöm a válaszon, mert tízből kilencen azt mondják: egészség. Amikor ezt hallom, arra gondolok, hogyan lehet az, hogy nincsenek tudatában annak, hogy azért laknak ott, ahol, mert nem egészségesek. A válasz az, hogy nincs betegségtudatuk.

Mi a helyzet velünk? Mi tisztában vagyunk a valódi állapotunkkal, vagy valójában nekünk sincs betegségtudatunk?

Tudatában vagyok annak, hogy a kérdésre adandó válasz előtt azt kellene tisztázni, hogy mi az egészség és mi a betegség. Mert beteg vagyok-e akkor, ha ... (itt fel lehet sorolni sok mindent) ... de közben képes vagyok ellátni a mindennapi feladataimat. Ki a nagyobb beteg, a testi vagy lelki eredetű problémák a nagyobbak-e?

És különben is: milyen kérdések ezek?! Hiszen ez nem egy verseny...!

Az embert régóta foglalkoztatja az, hogy mi lehet az oka a betegségnek, fájdalomnak, nyomorúságnak, szenvedésnek és mindannak, amitől bizony sokszor szeretnénk megszabadulni, mert a tökéletességet keressük. A tökéletességet, amiből nem hiányzik semmi, mert a hiány bizony fájdalmas és mi nem szeretjük, ha valami fáj.

Még nincs két hete, hogy az egyik lakónk meghalt. Hétfőn rosszul lett, s mellkasi fájdalommal bevitték a kórházba, szerdán délelőtt pedig meghalt. Erre senki nem számított, mert korábban nem voltak szíveredetű problémái. Döbbenet fogadtuk a hírt mindannyian és érzékelhető volt, hogy a lakóközösség tagjait mennyire megrázta az esemény. A szomszéd szoba lakója igényelte a figyelmet, s beszélgetésünk során elmondta, hogy mennyire fáj neki az, ami történt. Érthető, hiszen kilenc év alatt sok minden történt, amit együtt éltek át. Mondtam, hogy az érzelmi megrázkódtatás okozta fájdalom nem kellemes, de jelzi, hogy mennyire fontos volt a másik. Csak annak az elvesztése nem ráz meg bennünket, akihez semmilyen módon nem kötődünk.

A közömbösség egy kiváló védőrendszer lehet az érzelmi megrázkódtatások ellen, de bennünket nem erre teremtett a lelkét belénk adó Isten. Nem spórolhatjuk meg a fájdalmat, mert az része az érzelmi életünknek. II. Erzsébet angol királynőnek tulajdonítják a mondást, amely szerint a bánat a szeretetért fizetett ár.

Mint említettem, a tökéleteset keressük, akár tudatában vagyunk, akár nem. Azért, mert vágyunk vissza abba az állapotba, amelyből kiszakítottunk az első engedetlenség folytán.

Sokak életét nehezíti meg a perfekcionizmus, a hibátlanságra való törekvés. Egyszer azt mondta nekem valaki, hogy a tökéletesség egyenértékű a halállal. Megdöbbenett ez a kijelentés, de aztán megértettem: a halálban már nincs fejlődés, nincs változás. A változás sokak számára egyenértékű a bizonytalansággal, az pedig eléggé ijesztő tud lenni.

Erre, a változhatatlanra utal felolvasott igénk is azzal a különbséggel, hogy Istent jelöli meg a változhatatlanság forrásaként, azaz a tökéletesség maga a Teremtő.

Állhatatosság, bölcsesség, hit

A fejezet elején Jakab a kísértés céljának és eredetének a kérdését járja körbe. Azzal kezdi, hogy örülnünk kellene, ha megpróbáltatásban lesz részünk, mert az által az állhatatosságunk növekszik. A hit próbáját nevezi kísértésnek, amely megerősít és a cselekedetet tökéletesíti. A bölcsesség ahhoz szükséges, hogy különbséget tudjunk tenni a fontos és kevésbé fontos dolgok között. Különösen időszerű ez ma, amikor egyre nagyobb a veszélye annak, hogy elvész az ember a ráterhelődő feladatok között és elveszíti szem elől az igazi értékeket, amiért küzdeni érdemes. A leginkább csalóka az egészben az, hogy úgy hajtjuk magunkat az életnek nevezett mókuserékben, hogy igazából senki nem kényszerít rá, hacsak mi magunk nem tesszük ezt. Mert mindig van választási lehetőségünk. Még akkor is, amikor úgy látszik, hogy nincs. Tisztában vagyok azzal, hogy sokszor úgy tűnik, hogy kényszerpályán vagyunk, de az az érzésem, hogy gyakrabban lehetnénk hatással az életünk folyására, ha képesek lennénk meglátni, mi az, aminek túl sok figyelmet és energiát szentelünk, s lett fontossá, pedig más kellene, hogy az legyen. A tudatos döntéshez hozzátartozik a felelősségvállalás és ez szintén kényelmetlen tud lenni...

Az ember mára eljutott odáig, hogy nagyon sok mindent meg tud tenni: a tudása olyan szintre ért, amely következtében elhiszi magáról, hogy mindenre képes lehet. Mindeközben a morális felelősségtudat nem fejlődött ilyen tempóban. Ennek köszönhetjük a világ erkölcsi értékeinek a válságát. Amikor előbb cselekszünk, s csak utána tesszük fel a kérdést, hogy vajon ez így helyes-e, vajon mi lehet a következmény. Mint a gyermek, aki nem látja előre a tettei következményét. Csakhogy körülötte ott vannak a felnőttek, akiknek a felelőssége őt védelmezően nevelni, engedve, hogy tanulhasson a hibáiból, de megőrizve a végzetes következményektől.

Mindenható Urunk is valahogy így engedi az emberfajt 'játszani'. Ez egyúttal a válasz is arra a kérdésre, hogy miért van annyi háborúság, nyomorúság. Nem, nem azért, mert az Atya gyönyörködik benne. Hagyja, nagyon sokszor nagyon sokáig hagyja, hogy az ember tegye, amit jónak lát, még akkor is, ha az nem látja a tettei következményeit. Meg akkor is hagyja, amikor az ember éppenséggel látja előre a tettei következményét. Mert kegyetlen tud lenni az ember a másikkal, de saját magával szemben is. A szenvedést a bűn jelenléte okozza, tehát csak akkor fog eltűnni, amikor nem lesz többé bűn. Ezért van az, hogy életünk során valamikor fájdalom és szenvedés fog érni minket.

Józságra és mértéktartásra int a levél írója, amikor prédikátori hozzáállással állapítja meg, hogy elmúlik a gazdagság, mint a napon száradó fű, amit aztán elfúj a szél.

Az ember három nagy banánhéja: a pénz, a szex és a hatalom nagyon csúszósak és irtózatossá károk képesek okozni kicsiben és nagyban egyaránt. Ezért figyelmeztet Jakab: akinek nincs bölcsessége, kérje, de hittal tegye. Ne üljünk le előre kipihenni a vereséget, hanem higgyünk abban, hogy megkapjuk azt, amire nekünk szükségünk van. Ez azonban nem mindig az, amit szeretnénk, ezért fontos eljutni oda, hogy a Getsemáné kertben gyötrődő Jézussal ki tudjuk mondani: ne az én akaratom legyen meg, hanem legyen úgy, ahogy Te akarsz, Atyám.

De nem, mi gyakran úgy gondoljuk, hogy tudjuk, mi jó nekünk. Így esünk a saját kívánságainktól vezérelve kísértésbe, aminek jó vége nem lehet. Ahogyan Jézus nem eltörölte a törvényt, hanem még inkább tudatosította hallgatóságában, hogy a bűn nem a cselekvéssel kezdődik, hanem a gondolat megfogásával, úgy Jakab is erre figyelmeztet. Arra, hogy a kívánság érzésének a megfogásával elindul egy folyam, aminek a természete az, hogy feltartóztathatatlanul fejlődik, s jut el a végkifejletig, amikor más késő lesz bánkódni. Jakab a boldogmondásokhoz is hozzáfűz, amikor azt mondja, hogy az a boldog, aki kitart a kísértés idején. Jutalma meglesz, elnyeri az élet koronáját, amit az Úr megígért az őt szeretőknél. Mert ha szeretjük az Urat, akkor azt tesszük, ami őszintén jó nekünk. Ő nem kísért

bennünket. Miért is tenné? Ismer, tudja, hogy mennyire vagyunk terhelhetők. Ezért is ígéri, hogy a terhek hordozásához megadja az erőt. Naponként, s nem előre nagy dózisban, mert úgysem tudnánk jól gazdálkodni vele. Tudunk mi bármivel is jól gazdálkodni? A földgolyó megvan az ember nélkül, de mi nem tudunk létezni a Föld nélkül. Mégis úgy viselkedünk, mintha mindegy lenne, hogy hány generáció számára élhető még ez a bolygó.

Az egyetlen állandó

Miért int a levél írója, hogy ne tévelyegjünk? Talán azért, mert ha a bölcsességet nem kérjük el, akkor más nem is történhet, mint az, hogy tévelygünk. Mint aki nem látja a célt, csak bolyong és közben ide-oda csapódik. Kétségtelű, minden útjában állhatatlan embernek írja le Jakab azt, aki kételkedik. Kérdéseink lehetnek, de az nem ugyanaz, mint a kételkedés. A kérdéseket feltevő ember keres. Keresi a téképet, amely segíti a tájékozódásban, s ha megtalálta a válaszokat, akkor határozottan halad. Válasz lehet az is, hogy 'én nem tudom' és belátom, hogy nekem ezt nem is kell tudnom ahhoz, hogy az életnek megtaláljam az értelmét. A kételkedő ember azonban döntésképtelen, mert csak azt nézi, ami a szeme előtt van és nem tud, vagy nem akar tudni Isten ígéreteiről.

Bolondokká lesznek a Krisztus-követők a világ szemében. Mert ki az az örült, aki hisz a csodában, aki meglátja a mindennapokban az apró szépségeket, aminek lehet örülni, amiért hálát lehet adni, s azt is tudja, hogy kinek adhat mindezért hálát. Akihez magányát, fájalmát viszi, mert tudja: nem taszítja el, hiszen ismeri, szereti: úgy, ahogy ember nem képes szeretni. Annyira, hogy egyetlen Fiát a kereszthalálba engedte, mert másképp nem lehetett volna ezt az engedetlen, folyton magát pusztító embert megmenteni.

Varga Zsigmond József professzor így fogalmaz: „Isten már azért sem okolható azzal, hogy ő volna a szerzője a gonosznak a világban, mert ő változhatatlan fény, örök fény, csak fény és semmi más. Lehetetlen tehát az, hogy egyszer jót adna az embervilágnak mennyei magasságából, majd fordítana egyet a természetén és a világosság után sötétség következne benne: ő adná a gonoszsgot, a rosszat is az embervilágba. Ezzel Isten személyére nézve a helyzet tisztázva van.” (Varga Zs. J. Jakab levele, 68.)

Az ő akarata szült minket az igazság igéje által, hogy mintegy első zsengeje legyünk teremtményeinek. Élet fakad ott, ahol a bűn nem tud halált nemzeni és teremtő Istenünk akarata az, hogy mi éljünk. Nem csak itt, ezen a földön, hanem az örökéletet kínálja nekünk. Hát nem lenne botor dolog nemet mondani ennyi szeretetre?

Földi viszonyok között az anyai szeretet az, amely talán a leginkább megközelíti azt, ahogy Mennyei Atyánk viseltetik irántunk. Magyarországon egy hete volt, itt Hollandiában ma van anyák napja. Illő és méltó megemlékezni mindazokról, akik gyermeket vállaltak, vagy ha nem is ők hozták a világra, de vállalták a gyermeknevelés nemes küldetését. Az édesanya önfeláldozása néha határtalannak tűnhet, s erről a gyermek gyakran mit sem tud. Csodálatos, ha az édesanya imádságban hordozza a gyermekét, mert tudja, hogy kinek a kezéből fogadta az áldást.

Befejezésül hadd mondjam el a Gyermek imáját az édesanyákért.

Mindenható Istenem! Köszönöm, hogy olyan édesanyát adtál nekem, aki megtanított engem legelőször is imádkozni.

Áldd meg őt, és áldj meg minden édesanyát, akik az anyai méltóságban részesültek, és vállalták mindazokat a fáradságokat, amelyeket értünk túrni és szenvedni kellett.

Óvd meg őket, ahogyan ők óvtak bennünket minden veszélytől, lemondva minden kényelemről.

Add, ó Istenünk, hogy minden édesanya a Te Szíved szerint nevelje gyermekeit!

És áldd meg kérünk, a nagymamákat is, akik nekünk szüleinket felnevelték.

Ámen.